

Minulosť na dotyk:

**ZMYSLOVÉ AKTIVITY,
KTORÉ PREBUDIA ZÁUJEM
O DEJINY U KAŽDÉHO
DIEŤAŤA**

PROBLÉM, KTORÝ MOŽNO POZNÁTE...

.. A TYPICKÉ VÝROKY, KTORÉ POČÚVAME
OD UČITEĽOV:

- „Všetko si pomiešajú, nevedia si to zaradiť.“
- „Nechápu rozdiel medzi storočím a tisícročím.“
- „Nepamätajú si žiadne mená ani súvislosti, len 'nejaký panovník' a 'nejaká vojna'.“
- „Vôbec ich to nezaujíma, príde im to suché a zbytočné.“
- „Niektoré deti sa strácajú už pri slove storočie.“

**V MONTESSORI PEDAGOGIKE
DEJINY UČÍME CEZ PRÍBEHY
A ČASOVÉ LÍNIE,
NIE CEZ POUČKY.**

VEK 6 - 12

“Problémy” z predošlej strany často vychádzajú z meniacich sa vývinových potrieb detí.

Medzi 6 - 12 rokom sa objaví nové dieťa. Dospelých môže neúnavne zasypávať otázkami, je zvedavé, kreatívne a má väčšiu predstavivosť, ako kedykoľvek predtým.

Chce skúmať, chápať veci do hĺbky, uvažovať samostatne a zároveň sa stáva sociálne zdatným.

Od otázok ako “prečo sú listy zelené?” sa dostávame až k otázkam “kto, kedy, ako a prečo ju začal využívať?” a “čo by bolo, keby ju nevynašiel?”

DIEŤA JE V TOMTO VEKU POHÁŇANÉ VPRED POTREBOU POROZUMIEŤ SÚVISLOSTIAM, POTREBOU OBJAVOVAŤ A MÁ RADO VÝZVY. AKO TO VYUŽIŤ?

Vyskúšajte tieto nápady, ako preskúmať dejiny..

DOBRODRUŽNÁ CESTA ČASOM

→ Aktivita na pohyb, pamäť
a orientáciu v čase.

POMÔCKY: DLHÝ ŠPAGÁT, LÍSTKY,
FIXKY, KOLÍČKY ALEBO PÁSKA

AKO NA TO:

- Cez triedu (alebo chodbu doma) natiahnite špagát.
- Vyberte 5 - 10 historických udalostí a vytvorte kartičky s obrázkami + rokmi.
- Deti rozmiestnia udalosti na časovej línii.
- Potom skúste pridať ich vlastný život (narodenie, narodenie rodičov, starých rodičov) a porovnávajúte.

BONUS:

Deti môžu k jednotlivým udalostiam doplniť "komiksovú bublinu" – čo by povedal Karol Veľký? Čo by si myslela Mária Terézia?

DEJINY V KRABICI

**ZALOŽTE SI „HISTÓRIU NA DOTYK“ -
KRABICU S PREDMETMI
K JEDNOTLIVÝM OBDOBĎAM:**

- skamenelina/amonit ako artefakt z praveku
- stará minca
- pierko, vosková pečat', kúsok látky
- dobová fotka pradedá
- starý zápisník s receptami..

**Deti predmety skúmajú, hľadajú ich pôvod,
zoradujú na časovú os, vymýšľajú príbehy alebo
prekresľujú a podľa záujmu o jednotlivé obdobia
krabicu postupne dopĺňajú.**

POHYBOVÁ AKTIVITA: „ŽIVÉ STOROČIE“

**VYBERTE NAPR. 10 ŽIAKOV
(ALEBO ČLENOV RODINY):**

**Každý predstavuje 1 storočie
– drží kartičku s číslom
(napr. 10., 11., 12. ... 20.).**

**Nahlas čítame udalosti
z histórie a deti majú „nájsť
svoje storočie“.**

**Nasleduje rozhovor: "V akom
storočí by si chcel žiť? Prečo?"**

**Postavia sa v rade ako časová
os – od najstaršieho po
najnovšie storočie.**

**Každý žiak si môže vymyslieť
meno, rolu a krátku vetu
ako postava z jeho storočia –
napríklad:**

**„Som mníška Agáta z 12.
storočia a píšem kroniku
v kláštore.“**

MÔJ PROJEKT: VYTLAČ, ZABÁVAJ SA, ZDIEĽAJ VIAC O SEBE A UČ SA 😊

Na nasledujúcej strane nájdete pracovný list.
Vytlačte si ho a vyskúšajte túto aktivitu,
či už ako súčasť domáceho vzdelávania alebo v škole.

NA ČO JE TÁTO AKTIVITA DOBRÁ?

Pracovný list deťom umožňuje vytvoriť si osobné prepojenie s pojmom dejiny a pochopiť, že každá udalosť – aj v ich vlastnej rodine – je súčasťou veľkého príbehu ľudstva.

Práca so známymi udalosťami a konkrétnymi dátumami pomáha rozvíjať vnímanie času, chronologické myslenie a cit pre súvislosti.

ODPORÚČAME:

- Pred začatím krátko deťom vysvetliť, že dejiny nie sú len o známych osobnostiach, ale aj o bežných životoch – vrátane ich vlastných predkov ale NAJMÄ o skutočných životoch ľudí, rovnakých, ako sme my, ktorí iba žili svoje životy za iných okolností.
- Povzbudiť deti, aby spoločne s rodičmi alebo starými rodičmi hľadali dôležité dátumy (napr. narodenie rodiča, svadba, sťahovanie, historická udalosť, ktorú zažila rodina).
- Povzbudiť ku kresbám symbolov, ktoré si samy vyberú a ktoré vystihujú konkrétnu udalosť.

TIP: DETI SI SVOJE PROJEKTY MÔŽU NAVZÁJOM PREZENTOVAŤ, ZARAĐOVAŤ NA ČASOVÚ OS A POSTUPNE VYTVORIŤ SPOLOČNÝ PRÍBEH V ČASE. UVIDIA, AKO SA ICH PRÍBEHY PRELÍNAJÚ S VEĽKÝMI UDALOSŤAMI SVETA.

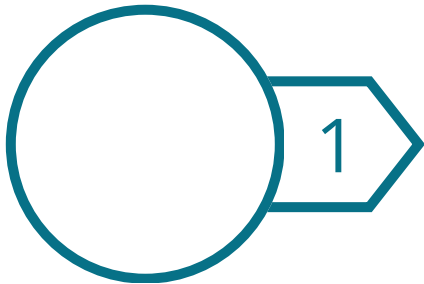
MÔJ PROJEKT MOJA RODINNÁ HISTÓRIA V ČASE

tu napíšem rok a udalosť,
ktorá sa stala

tu pridám krátky
popis udalosti
pre spolužiakov

MOJA RODINNÁ HISTÓRIA V ČASE

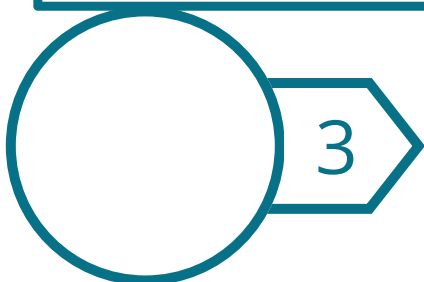
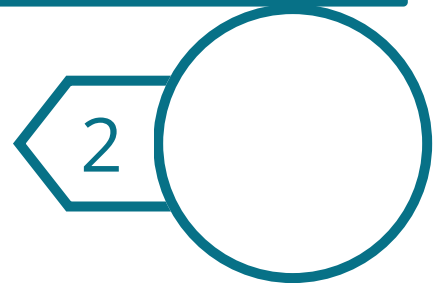

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Veríme, že sme vás inšpirovali. 😊

Budeme veľmi radi, ak budete aktivity zdieľať ďalej – medzi kolegami, priateľmi alebo rodičmi a ak nám kúsok natočíte, dáte na sieť a označíte @monteplusvzdelavanie .

Ak cítite, že by práve Montessori pedagogika bola cestou pre vaše deti/žiakov, v SEPTEMBRI otvárame nový kurz DEJINY.

Okrem teórie objaviť ešte viac živých, zmysluplných spôsobov, ako učiť dejiny.

- + kurz je možné preplatiť cez Úrad práce až do výšky 100%
- + ide o inovačné vzdelávanie a teda +3% k platu

👉 Viac info a prihlášky nájdete tu:
(alebo nám napíšte)

WWW.MONTEPLUS.SK

info@monteplus.sk